

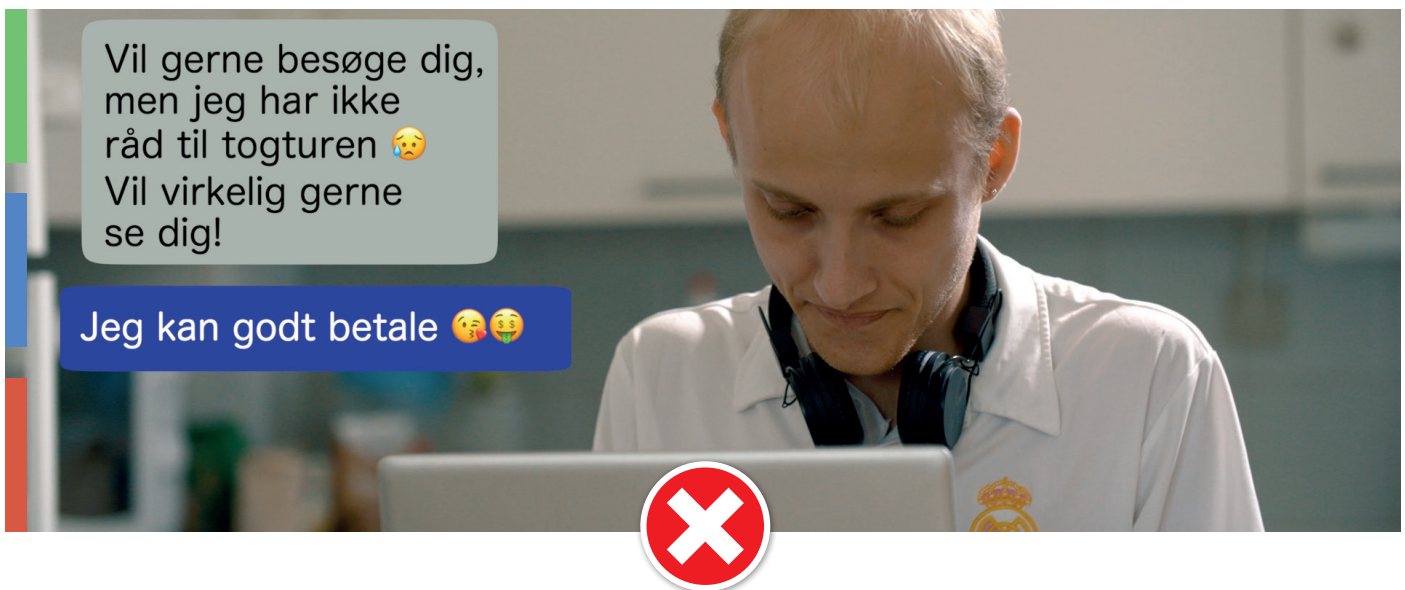

Digital vold

En guide om overgreb mod mennesker med handicap
til brug blandt personalegrupper i blandt andet
bo- og støttetilbud

Digital vold

Hvad er digital vold?

Mennesker med handicap kan blive udsat for de samme voldsformer som alle andre mennesker. Desværre viser de nyeste tal i **Handicapbarometeret**, at har man et fysisk eller psykisk handicap, er der markant højere risiko for at blive udsat for vold. Har man PTSD, skizofreni eller autisme, er risikoen for at blive offer for en voldsform over dobbelt så høj som for mennesker uden handicap.

Se mere på www.handicapbarometer.dk

Det er ikke nyt for mennesker med handicap at blive ydmyget, mobbet og snydt på digitale medier.

Den digitale vold kan bestå i at modtage hadefulde, krænkende eller truende beskeder. At blive truet til at give penge eller seksuelle ydelser, eller at blive lokket til at deltage i en særlig bekymrende eller ulovlig adfærd. It-kriminalitet og digitale overgreb er i stigning og udføres blandt andet af mennesker, der bevidst søger ofre blandt de mest sårbare grupper i vores samfund. De er ofte veltalende, imødekommende og overbevisende og har lært sig effektive kommunikationsformer.

Den digitale vold har i princippet ingen grænser og finder dermed også sted på bo- og i støttetilbud mellem beboere, af beboere og brugere eller begået af personale, pårørende eller andre udefrakommende. Ligesom den kan foregå helt i det skjulte og på det såkaldte 'mørke' internet (dark web).

Den digitale vold kan være særlig svær at identificere for mennesker med fx kognitive handicap. Der kan hurtigt opstå tvivl om karakteren af volden, alvoren af den og medvirken i den.

Digital vold er en samlet betegnelse for ulovlige handlinger, som rammer personer eller grupper på nettet.

Eksempler på digital vold mod personer med handicap:

- Chikane
- Mobning
- It-kriminalitet og snyd
- Grooming
- Afpresning og seksuel krænkelse
- Stalking
- Trusler
- Hadbeskeder
- Billeddeling uden samtykke

Den digitale vold dækker på den måde over voldsformer, som også kendes som både fysisk og psykisk vold og fletter sig ofte ind i disse.

Digital vold er strafbart. Det er fx strafbart at videresende eller offentliggøre seksuelt krænkende materiale uanset hvem, man har modtaget det fra. Man kan blive dømt for at fremsætte trusler. Og man kan få straf for økonomisk svindel på nettet.

Men som mange sager viser, er der mange gråzoner og faldgruber, når man skal anmelde, dokumentere og føre sager om digital vold.

Se flere fakta om digital vold [her](#)

Forebyggelse af digital vold

Med større digital dannelse kan man bidrage til at forebygge digital vold og hindre en u hensigtsmæssig digital adfærd, der kan føre til alvorlig vold og kriminalitet.

Sæt grænser, relationer og adfærd på digitale medier på dagsordenen som faste punkter flere gange i løbet af året og gør det til en naturlig dagsorden på lige fod med mange andre hverdagsemner.

Bliv inspireret til at bruge eller udvikle egne materialer om digital dannelse ved følgende links:

- [Ordbog over digital vold](#)
- [Læringsuniverset Os Online](#)
- [Digital støtte i socialpædagogisk arbejde](#)
- [Forebyg sexafpresning](#)
- [Forebyg økonomisk svindel](#)

Lær hvordan man dokumenterer digital vold:

Skærbillede på telefon:

- [IPhone \(skærbillede\)](#)
- [IPhone \(skærmoptagelse\)](#)
- [Nokia-Smartphone](#)
- [Android-enhed \(skærbillede\)](#)
- [Android-enhed \(skærmoptagelse Ipad\)](#)

Skærbillede på computer:

- [Mac \(skærbillede\)](#)
- [Mac \(Skærmoptagelse\)](#)
- [Windows computer](#)
- [Chromebook](#)

Udfordrende adfærd

Også mennesker med handicap begår digital vold og kan have en udfordrende adfærd som en verbalt udfordrende, voldelig, seksualiserende eller selvskadende adfærd. Den problematik kan du blive klogere på [her](#)

Bliv klogere på metoder og tilgange målrettet udfordrende adfærd [her](#)

Voldspolitik og digital adfærd

En voldspolitik rettet mod brugen af digitale medier på arbejdspladsen kan også understøtte de forebyggende indsatser og bør indeholde punkter som:

- Hvordan I forebygger
- Hvad I gør, hvis I bliver udsat for vold og/eller trusler
- Hvad I gør, hvis andre bliver udsat for vold og/eller trusler
- Hvad I gør, hvis I oplever jeres kollega eller brugere udsætte nogen for vold
- Hvordan I følger op på episoder med vold og/eller trusler
- Hvornår og hvordan I får fat i professionel hjælp

Voldspolitikken og anvisninger til hensigtsmæssig digital adfærd bør ikke blot være kendt af personalet, men også af beboerne/brugerne og de pårørende.

.....

Mistanke eller viden om digital vold

Har du mistanke om, at en beboer eller bruger bliver udsat for vold? Social- og Boligstyrelsen giver her gode råd til samtale og opmærksomhedspunkter, når du som fagperson og støtteperson skal handle på en mistanke eller viden om vold. Bliv inspireret og vejledt [her](#)

Gode råd til at dokumentere digital vold:

- Tag et skærbillede eller fotografere/filme volden med mobiltelefon. Det kan være fra hjemmesider, spilsider, sociale medier, videoopkald og videooptagelser m.m.
- Gem chikanerende eller truende beskeder fra sms, chat eller mails.
- Noter hvornår noget er sket, hvad der er sket, og hvorfor det måske virkede underligt, bekymrende, ulovligt, skræmmende eller andet.
- Fortæl andre om oplevelsen/volden, som man har tillid til.

Anmeld kriminalitet [her](#)

Læs om hvordan det foregår, når du anmelder en forbrydelse til politiet [her](#)

.....

Lovgivning – rettigheder og ansvar

På hjemmesiden **levudenvold.dk** kan du blive klogere på juridiske spørgsmål, om at anmelde en hændelse og om andre rådgivningsspørgsmål. Find den [her](#)

På anklagemyndigheden.dk kan du orientere dig om en straffesags forløb som både offer, vidne og sigtet. Læs mere [her](#)

VOLDSOFRE MED PSYKISKE OG KOGNITIVE HANDICAP EN UNDERSØGELSE

AF BARRIERER I STRAFFESAGER er en undersøgelse fra 2020, som med tydelighed peger på, at mennesker med handicap har brug for tilpasning og støtte for at kunne varetage deres rettigheder som volds ofre i straffesager.

Uddrag fra publikationen

Ofre og pårørende savner, at straffesystemet har mere viden om betydningen af det enkelte handicap, så de kan møde en bedre forståelse, det være sig i bistandsadvokatens arbejde, politiets afhøringer eller i den generelle kontakt til offeret. Ofre for særligt grov kriminalitet, der forventes at skulle afgive forklaring som vidne i retten, skal tildeles en kontaktperson hos enten politiet eller anklagemyndigheden. Denne ordning er imidlertid ikke målrettet ofre med handicap eller deres særlige behov, og andre undersøgelser peger på, at langt fra alle ofre, der skal tilbydes ordningen, faktisk får tilbuddet.

De fem delrapporter er tilgængelige på **Institut for Menneskerettigheders** hjemmeside: www.menneskeret.dk/offer

